

Pr. 230/08.09.2021
CSN

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 002-6361 din 28.09.2021

La nr. 230 din 08.09.2021

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii privind regimul străinilor în Republica Moldova nr.200/2010.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Ruslan FLOCEA

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>2083</u>		
" <u>30</u> "	<u>09</u>	<u>2021</u>
Ora _____		

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO21/7438 din 28.09.2021

la proiectul de lege pentru modificarea Legii privind regimul străinilor în Republica Moldova nr.200/2010 (art.36/1)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul, iar autori nemijlociți sunt Deputații în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Proiectul înaintat pentru expertiza anticorupție conține norme identice care se regăsesc în alt proiect promovat ca inițiativă legislativă a unui deputat (*inițiativa legislativă nr. 45 din 12.02.2020*), asupra căruia Centrul Național Anticorupție s-a expus prin întocmirea Raportului de expertiză anticorupție nr. ELO20/6352 din 28.02.2020. Astfel, se subliniază că prezentul raport face trimitere la analiza efectuată în Raportul de expertiză anticorupție nr. ELO20/6352 din 28.02.2020.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*

e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate.*"

Anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie nu se regăsește pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, ceea ce constituie o abatere de la prevederile legale cu privire la transparența procesului de elaborare a deciziilor, statuate la art.8 lit.a) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul la proiectul prenotat al părților interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

Deși proiectul a fost elaborat cu abateri de la normele legale cu privire la transparența în procesul decizional, părțile interesate au avut acces la proiect și materialele aferente acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, *„Obiectivul prezentului proiect de lege este de a îmbunătăți climatul investițional în Republica Moldova și de a atrage investiții străine directe în țara noastră, pentru a crea locuri de muncă și genera venituri impozabile la buget. În acest sens, prezentul proiect de lege introduce amendamente la Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200/2010 pentru a facilita procedura de acordare și prelungire a dreptului de ședere provizorie pentru asociații sau acționarii persoanelor juridice cu investiții străine înregistrare în Republica Moldova. Astfel, se propune reducerea numărului minim de locuri de muncă create de un investitor străin de la 4 la 1, iar investiția minimă se stabilește la 30 salarii medii lunare”.*

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova. Proiectul vizează reducerea unor indicatori prin prisma cărora se examinează acordarea dreptului de ședere provizorie străinilor care au efectuat investiții în conformitate cu prevederile Legii nr. 81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător și sunt asociați sau acționari ai unor persoane juridice din Republica Moldova. În acest context, se propune ca valoarea investiției să fie de cel puțin 30 de salarii medii lunare pe economie prognozate, actualmente această valoare fiind de 60 de salarii. De asemenea, se mai propune ca persoana juridică al cărei asociat este persoana străină să fi creat cel puțin un loc de muncă, actualmente fiind necesare cel puțin 4 locuri de muncă.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se urmărește ameliorarea unor indicatori, întrunirea cărora constituie temei pentru acordarea, în beneficiul persoanelor străine, a dreptului de ședere provizorie pe teritoriul Republicii Moldova. Indicatorii respectivi vizează activitatea de antreprenariat a străinilor în Republica Moldova și beneficiul acestei activități.

În nota informativă, elaborarea proiectului se justifică prin necesitatea de a elimina cât mai multe bariere din calea antreprenorilor, inclusiv a investitorilor străini, nu în ultimul rând a micilor investitori. Prin urmare, prevederile proiectului nu lezează interesul public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Nota informativă descrie condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite, redând în acest sens principalele prevederi, elementele noi, precum și modul de încorporare a proiectului în cadrul normativ în vigoare.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*e) fundamentarea economico-financiară”.*

Având în vedere natura relațiilor sociale reglementate prin proiect, implementarea acestuia nu presupune alocarea mijloacelor financiare de la bugetul de stat.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]*
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]*
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]*
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;*
- g) se evită tautologiile juridice;*
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.*

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici și nici a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

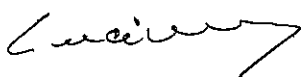
Prin proiect se propune modificarea Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova. Proiectul vizează reducerea unor indicatori prin prisma cărora se examinează acordarea dreptului de ședere provizorie străinilor care au efectuat investiții în conformitate cu prevederile Legii nr. 81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător și sunt asociați sau acționari ai unor persoane juridice din Republica Moldova. În acest context, se propune ca valoarea investiției să fie de cel puțin 30 de salarii medii lunare pe economie prognozate, actualmente această valoare fiind de 60 de salarii. De asemenea, se mai propune ca persoana juridică al cărei asociat este persoana străină să fi creat cel puțin un loc de muncă, actualmente fiind necesare cel puțin 4 locuri de muncă.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și sunt în conformitate cu interesul public.

Proiectul în redacția parvenită la efectuarea expertizei anticorupție nu conține factori de risc care să genereze riscuri de corupție.

Totodată, se reține că prezentul raport face trimitere la analiza efectuată în Raportul de expertiză anticorupție nr. ELO20/6352 din 28.02.2020, reieșind din identitatea normelor din proiecte.

28.09.2021

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Ilie Creciun , Inspector principal